

2020-05-06

Till  
Krisledningsnämnden  
Socialborgarrådet Jan Jönsson  
Ordföranden för kommunstyrelsens råd för  
funktionshindersfrågor Martin Hansson  
Stadsdirektören Magdalena Bosson

För kännedom till  
Funktionshindersombudsmannen Pia Ehnhage

## **Stadens hantering av covid-19 rörande personer med funktionsnedsättning**

*Funktionsrätt Stockholms stad är en paraplyorganisation för funktionshindersorganisationer verksamma inom staden. Vi verkar bl.a. för att stärka våra medlemsföreningars arbete för mänskliga rättigheter, full delaktighet och jämlikhet på alla områden i samhället.*

*Funktionsrätt Stockholms stad representerar 32 föreningar med sammanlagt drygt 30 000 enskilda medlemmar inom ett brett spektrum av funktionsnedsättningar.*

Vi, föreningar som undertecknat denna skrivelse, oroas över Stockholms stads agerande rörande personer med olika funktionsnedsättningar under coronapandemin. Vi vill särskilt uppmärksamma staden på risken för smittspridning av covid-19 på LSS-boenden och vikten av att staden tar fram strategier och beredskap för att förhindra en utveckling lik den inom äldreomsorgen.

### **Daglig verksamhet**

Stockholms stad har på grund av coronapandemin bestämt sig för att stänga dagliga verksamheter. Den dagliga verksamheten har ett tydligt omsorgsinslag utöver aktiviteter, vilken försvinner vid en nedstängning. Stadens boenden är inte heller bemannade för att brukarna ska vara hemma dagtid.

Vi ser att nedstängningen drabbar personer som behöver rutiner och där stöd saknas när verksamheten stängs ner. Det finns också personer som bor hemma vilket innebär att föräldrar som annars jobbar behöver stanna hemma från arbetet eller ordna med tillsyn. Indragningen av dagverksamhet för dementa som bor hemma och sköts av sin vanligtvis åldrade partner är också en grupp som riskerar att fara illa. Det är angeläget att information snarast ges till brukare och anhöriga om hur staden tänker att omsorgen ska ske under den tid som daglig verksamhet är stängd.

Andra kommuner har gjort andra avvägningar. Till exempel har Botkyrka kommun inte stängt denna verksamhet utan förlagt den där personerna bor. Så här skriver man på sin webbplats: "Förändringen innebär att daglig verksamhets deltagare får vara hemma under dagarna och att personal från daglig verksamhet tillgodoser deltagarnas behov av aktiviteter i det ordinarie boendet så långt det är möjligt. Samma möjligheter ska även ges till deltagare som inte bor i gruppboenden och serviceboenden LSS."

Kanske hade också andra lösningar kunnat vara möjliga i Stockholms stad, t.ex. genom att göra som Botkyrka kommun eller tillhandahålla mer verksamhet utomhus?

För en del arbetstagare skulle det räcka med att personalen på den dagliga verksamheten hörde av sig för att få lite trygghet och veta att livet fortsätter; för andra behövs mer omfattande stöttning via dator. För en stor del handlar det om att man är beroende av rutiner, förutsägbarhet och stöd i vardagen för sin situation. För de som går på daglig verksamhet försvinner en del av omsorgen (utöver aktiviteten) varpå en daglig kontakt är viktig.

Vi önskar att staden skyndsamt tittar på alternativa lösningar och öppnar daglig verksamhet i någon form som är säker utifrån smittspridningssynpunkt och samtidigt tillgodoser de behov som personer som finns i daglig verksamhet har.

### **Assistans – stöd på distans**

Det skulle vara önskvärt för vissa assistansberättigade personer som sitter i karantän att ha kontakt med sina assistenter via telefon eller dator, trots att fysiska besök är omöjliga. Vissa delar av assistansen skulle kunna utföras genom samtal eller tecken som stöd/teckenspråk beroende på tillgänglig teknik. Kanske kan denna assistans ses som "stöd på distans" och rikta sig till personer som på grund av coronaviruset inte har samma förutsättningar att få personligt stöd, socialt stöd samt daglig verksamhet och sysselsättning. Assistans som av nödvändighet måste vara fysiskt närvarande kan förstås inte ersättas.

Vi önskar att Stockholms stad ser över möjligheten att införa ”stöd på distans” under coronakrisen.

### **LSS-boenden**

Har personalen i Stockholms stads gruppboendestäder adekvat skyddsutrustning och kompetens för att ta hand om personer som insjuknat covid-19?

Många personer med intellektuell funktionsnedsättning och autism tillhör riskgrupper för att bli allvarligt sjuka i covid-19 och många bor även i gruppboendestäder. Enligt uppgifter från socialförvaltningen den 28 april fanns det 36 bekräftat smittade personer och 54 misstänkt smittade personer i gruppboendestäder.

Vi uppmanar staden att skyndsamt se till att skyddsutrustning, kompetens och särskilda riktlinjer finns på alla LSS-boenden samt att information om läget ges till berörda och anhöriga.

### **Ledsagning, boendestöd och korttidsboenden**

Ledsagning, boendestöd och korttidsboenden behöver fungera även under coronapandemin då det är viktiga insatser för berörda personer.

Avslutningsvis vill vi betona vikten av att funktionshindersperspektivet inkluderas i stadens krishantering under coronapandemin samt att staden behöver inkludera funktionshindersrörelsen i det arbetet.

Vi hoppas att staden tar till sig inspel och synpunkter från oss funktionshindersorganisationer verksamma inom Stockholms stad.

Med vänlig hälsning

*Anna Quarnström*  
Ordförande  
Funktionsrätt Stockholms stad

*Gunhild Lagberg*  
Ordförande  
Attention Stockholms stad

*Berit Maggaard*  
Ordförande  
Epilepsiföreningen i Stor-Stockholm

*Annika Stridh*  
Ordförande  
Föreningen för Rörelsehindrade Barn och  
Ungdomar (RBU) i Stockholms län

*Kukkamariia Valtola Sjöberg*  
Intressepolitisk ombudsman  
Funktionsrätt Stockholms stad

*Kristofer Erlandsson*  
Ordförande  
Autism- och Aspergerföreningen Stockholms län

*Torbjörn Dacke*  
Ordförande  
FUB Stockholm – För barn, unga och vuxna med  
utvecklingsstörning

*Lotta Änggård*  
Ordförande  
Storstockholms lokalförening av  
Personskadeförbundet RTP